אנגעפירט פונ'ם לערער פארבאנד פון די אידישע וועלטלאכע שולן אין ווינניפעג

אינדיע

אינדיע פארמאגט ארום 320 מיליאן איינוואוינער. דער גרעסטער טייל פון דער באפעלקערונג (אן ערך 70%) פארנעמט זיך מיט לאנדארבעט. דאס לאנד איז בכלל רייך אין פארשיידענע נוצלאכע נעווקסן, ווי בויטוואל, צוקער־רערן, קאקא־פאלמעס, טיי, קאווע, פעפער צימערינג און אנדערע גע־ווקסן. לויט דער פרעדוקציע פון בוימוואל פארנעמט אינדיע דאס צווייטע ארט אין דער וועלט. דאס לאנד איז אויך רייך אין פארשיידענע מינים חיות. מ'איז כדאי צו דערמאנען, אז דער העלפאנט וועדט אין אינדיע נענוצט פונקט ווי ביי אונז דער פערד. צום — ריינען, שלעפן משאות און צו בל'ערליי אנדערע ארבעטן.

די אינוואוינער פון אינדיע צעטיילן זיך אויף א גרויסער צאָל פעל־קער און שבטים, וועלכע שטייגן אויף נאנץ פארשיידענע שטאפלען פון קול־טור און רייזן אויף פארשיידענע שפראכן. אין נאנץ אינדיע וועדן באנוצט 212 שפראכן.

אן אייניאריטיקע דערשיינונג אין אינדיען לענן בילדעט די צעטיי־לונג אויף קאסטעס. דאס הייסט, אויף באזונדערע שטאנדן, וועלכע האלטן זיך אפגעשלאסן. אפגעטיילט איינע פון די אנדערע. די וויכטיקסטע קאסטעס זיי־נען: גלחים (וועלכע מען רופט בראמינען), מיליטער לייט, סוחרים, לאנד־ווירטן. האנטווערקער. די נידעריקסטע קאסטע בילדן די פאריע, וועלכע מען באפראכט פאר אומריינע. זיי פירן אויס די שוועריסטע און שמוציקסטע ארבעטן און ווערן ערגער באהאנדלט ווי אקלאפן, א פאריער מאָר זיך נים דערנעענטערן צו א בראמין מער ווי אויף הונדערט מטרים. ער מאָר נים אריבערטרעטן די שוועל פון א מענטש פון א העכערער קאסטע. פאריער זיי מוזן וואוינען באזונדערע הינטער די שטעט און הינטער די דערפער. זיי מאָרן נים שעפן קיין וואסער פון א ברונעם, פון וועלכן עס באנצן זיך מענטשן פון די העכערע קאסטעס. זייערע קינדער ווערן נים אנגענומען אין קיין שולעס. חתונות צווישן מיטגלידער פון פארשיידענע קאסטעס זיינען שטרענג פארבאטן. זי אפגעזונדערטקייט דערגייט אזוי ווייט, אז אפילו א פאבריק ארבעטער וועלכער שמאסט פון א העכערער קאסטע וויל נים ארבעטן ביי אים איז ער אין מאשין מיט אן ארבעטער, וועלכער שמאסט פון א נידעריקער קאסטע.

די צעשפליטערונג פון דער אינדישער באפעלקערונג לויט פעלקער, שבטים, שפראכן, רעליגיעס, קאסטעס, האָט מען מעגלעך געמאכט אז א הייפּער לע פרעמדע הערשער (ענגלאנד) זאָל נעווענדיקטיק אינדיע צו מילימען אייער וואוינעד פון לאנד, און צו האלטן זיי אין קנעכטשאפט. מ'טיט אויפון פון אייראפייאישן קאפיטאליזם, וואָס האָט אנגעהויבן צו זוכן רויע שטאָף קוואלן און אפזאץ־מערק, האָבן פאָרטוגאלזיי, האָלאנד, פראנקרייך און ענגלאנד אָב־געהויבן קעמפן צווישן זיך פאר דער הערשאפט אינדיע. די זיגער זיינען געבליבן די ענגלענדער. צו ערשט האָט אין אינדיע נעבאלאנאזעוועט קאָמפּאניע", וועלכע האָט נעאָנפן פון א בריטיאר אונטערנעמונג פון ענגלישע סוחרים — די "מזרח אינדישע ענגלישער רעגירונג. די ענגלישע רויב־פאלטיק האָט אין 1856 ארויסגע־רופן אין אינדיע אן אויפשטאנד וועלכן די ענגלענדער האָבן דערטרונקען אין מייכן בלוט אין אין 1858 איז אינדיע פראקלאמירט שטאָרק אלס אן ענגלישע קאלאניע.

אויף 320 מיליאן אינדישע איינוואוינער איז אין אינדיע פארען בלויז די נישמיקע צאָל פון 12,300 ענגלענדער, וועלכע זיינען ס'רוב אפיצירן, באַ־אמטע און סוחרים. אין אויב זיי נעלינגט צו האלטן אין זאָך די רייזקע אינ־דישע באפעלקערונג, איז עס קודם כל צוליב דער צעשפליטערטקייט פון דער ארמיקער באפעלקערונג. די ענגלישע הערשער נוצן אויס דעם רליגיעזן פא־נאטיזם פון דער אפגעשאנענער באפעלקערונג, זיי ריצן אן די אנהייבער פון פארשיידענע רעליגיעס איינע אויף די אנדערע און רופן אפט ארויס צווישן זיי בלוטיקע קאמפן. עס איז די זעלבע סיסטעם וואָס האָט נעבראכט צו די בלוטיקע נעשעענישן אין פאלעסטינע.

אריסנעמונעמ פון דער "פרייער יוגנד".

פון וואָך צו וואָך

א שול גראדואירונג אין ווינניפעג

זונטאג דעם 8טן פעברואר האָט די אר־בעטער רינג פריהייטים טעמפל שול דורכ־געפירט א טאפעלע גראדואירונג. עס האָט גראדואירט א קלאס פון שול און א קלאס פון מיטלשול. סך הכל 24 קינדער. דער יום טוב איז געפייערט נעווארן מיט א קאָנ־צערט אין "פעלעס" טעאטער בייטאג און מיט א באנקעט אין אוונט.

א גרויסע באנק אין די שטאטן באנקראָטירט

איינע פון די רייכסטע בענק אין די פאראייניקטע שטאטן, וואָס פונקציאנירט אונטערן נאמען "בענק אף יוניימער סטייטס" האָט באנקראטירט, דאָס מיינט, זי האָט דערקלערט, או זי האָט פארלאָרן א סך נעלט אין אירע נעשעפטן, וועלכע זי פינאנסירט אין שיכט זיך. צענדליקער טויזנטער ארבעטער וואָס האָבן אין משך פון יארן נעשפארט סענט פאר סענט פאר־לירן זייערע פארהאנדלונגען פאר נראשן. עס טוט וויי וועז מען פארטראכט זיך וויי א סך פון זיי האָבן זיכער קינדער, וועז פאר בין איך נעווארן זייער פרייאלד, וועז איך האב זיך דערוואוסט, אז מלאך קומט צו אונז נאכאמאל. איך האב עמיינט אז ער וועט וויטער קומען צו אונז אהיים און ער וועט אונז לייענען שיינע מעשה־לאך. אבער דאָס מאל האָט ער נים נעהאט קיין צייט, אבער ער האָט אונז צוגענומען צו קומען נאכאמאל.

לאה נאדדאז, 13 יאר אידע.

ניטא קיין נעלט פאר ארבעטסלאזע

690 מיליאן איז באשטימט אויסצוגעבן דאָס יאר אין די שאטטן צו בויען קריג־שיפן און מלחמה מאטריאלן — פאר ארבעטסלאזע אבער וויל מען קיום נעבן 25 מיליאן און נאר וויסטן צי מען וועט נאך נעבן!

וויידער פאָראמען אויף אידן

אין ווינער אוניווערסיטעט פירן די קריסטלאכע פאשיסטן דורך אנפאלן אויף אידישע סטודענטן. די פאשיסטן זויינען די מלחמה פאטריאטן און קיינער־לינדע סטודענטן. דאָרטן וואו די רעגירונג איז נים פאראינטערעסירט אריינצוגרופן אזוי־נע אנפאלן קומט עס נים פאר.

10 יאריקער יובילי פון דער איר. וויל־קאָמירער נימנאזיע

אין וויל־קאָמיר, א אידיש שטעטל אין לימע. עקוסטריס שוין 10 אר א אידישע נימנאזיע (היי־סקול). לעצטנס אין נעפיי־ערט נעווארן דער 10 יאריקער יובילי־צום יום טוב זויינען נעקומען א סך קול־טור טוער, לערער, סטודענטן, נעווען־צע תלמידים פון דער דאזיקער נימנאזיע.

ליידער נעפינט זיך איצט די נימנאזיע אין א טרויעריקן פינאנציעלן צושטאנד און האָט זיך צעמוטן וועגן צו די אמעריקאנער אידן מיט א הילף רוף.

א ליטעראריש זייט אין "דאס אידיש וואָרט"

חבר זיפער, פרינציפאל פון דער י. ל. פרץ שול פירט אן מיט א ליטעראריש־רישער זייט, וואָס דערשיינט אין מאל אין חודש אין "דאס אידיש וואָרט".

ליינט און פארשפרייט קינדער זשורנאלן!

ענטפערס צו קינדער

הינדע ספרינגמאן, מיכלע פריי־זים און עליק ספרינגמאן, אידנב.

איירע בריוולאד וועגן אייער קלוב און דעם נאסט ל. מלאך איז נעקומען צו אונז אהיים. זויינען נעווען זייער צופרידן מיט אונזער נאסט ל. מלאך האָט פאר מיר אויך נעזאָגט, אז ער וועט אויך קומען צו אונז אהיים. איך בין נעווען זייער צופרידן צו זעהן מלאכ'ן. איך האב נעהערט ריידן וועגן אים פון מיט דיר אידנטשוב קירבעט. איך האָב דער מאָר איז נעווען אזוי ווייט, אז איך האב נים נעקענט קומען צו אים אהיים. דער מאָר איז נעווען זייער אזוי ווייט פון מיר, אז איך האב נים נעקענט קומען צו אים אהיים. איך האב נעהערט ריידן וועגן אים פון מיט דיר אידנטשוב קירבעט. איך האָב